

Henki &

elämä

Spesialia joulu!

Jyväskylän
seurakunnan
lehti

1.12.2022 ▪ numero 10

Jyväskylän
uusi kirkko-
valtuusto

► sivut 4-5

Suru, joka
ei poistu
koskaan

► sivut 8-9

Nimi lapselle
voi löytyä
luonnosta

► sivu 15

Pääkirjoitus

Armollista joulua!

Ja niin laskeutui pimeys.

Iltaletkille lähtiessäni sammutin kotoani valot, eikä terassia valaissut yksikään joulutähti tai valoketju. Oli ensimmäinen adventti.

Naapuruston taloissa loistivat tähdet. Valoköynnöksiä oli kieputeltu tuijien ja pylväiden ympärille. Joissain taloissa ikkunaverhot oli vedetty sivuun niin, että suuri joulukuusi näkyi tielle asti. Aistin onnen ja kiireettömyyden tunnelmaa. Lyhdyllä tai valolla koristettu talo peilautui mielessäni talvisiin postikorttimaisemiin, joissa pipopäiset lapset telmivät lumessa ja keltaisessa valossa kylpevä koti loistaa kutsuvana taustalla.

Seurakunnassa toivotamme ahkerasti joulurauhaa. Muistutamme pysähtymisestä kiireen keskellä ja keskittymisestä siihen, mikä elämässä on kaikkein tärkeintä.

Arjen kiireissä pysähtymiseen voi auttaa iltaletki. Toimiva pysäyttäjää voi olla myös autoradiosta suurimmalla mahdollisella volyyymilla kuunneltu Jussi Björlingin versio kappaleesta Oi Joulu. Jos yrität laulaa mukana, saat rentoutumiseesi mukaan myös joulun iloa, varsinkin korkeimmissa kohdissa. Suosittelemme mukana laulamista myös ruotsinkielisessä versiossa O Helga Natt.

Iltaletkieni jälkeen olen tavoittanut jonkinlaisen kiireettömyyden tunteen. Avasin varaston oven ja kurotin käteni kohti jouluvalopakkausta. Syliini romahti uimapatja, johon oli liimautunut viime kesän ruoho.

Armollista joulua kaikille!

P.S. Seurakunnassa on viime kuukausina tehty erityisen paljon töitä seurakuntavaalien eteen. Joulurauhaa ehdokkaille, äänestäjille, vapaaehtoisina työskennelleille ja seurakunnan työntekijöille!

Jonna Arola
Päätoimittaja

Yksi hetki

KUVAT: PETRI BLOMQUIST

Mika Lahtinen (vas.) ohjaa Suutari Martti -joulukuvaelman harjoituksia Kuokkalan kirkolla keskiviikkona 23.11. kello 15.22. Suutaria esittää Markku Heinonen, mukana kuvaelmassa myös Seela Polso ja Ariela Tuikkanen (takana). Suutari Martti -kuvaelman esitykset ovat jouluaattona 24.12. Kuokkalan kirkossa klo 13 ja 14.30.

Kolme tärppiä tuleviin hetkiin

- 1 Kauneimmat joululaulut Taulumäen kirkossa to 8.12. kello 19 on katsottavissa suorana myös Henki & elämän Youtube-kanavalla osoitteessa youtube.com/henkielama.
- 2 Perheiden tunnelmallista joulujuhlaa vietetään ma 19.12. kello 17.30 alkaen Sepän Kipinässä kauppakeskus Sepässä. Juhlan jälkeen nautitaan joulupuuroa.
- 3 Teille on syntynyt Vapahtaja! Jouluyön messu Kaupunginkirkossa, Taulumäellä ja Koivuniemen kappelissa jouluaattona 24.12. kello 23 sekä Kuokkalan ja Palokan kirkoissa kello 22.

Lisää toimintaamme tapahtumaliitteessä.

Sanottua

”Mitään uskoon viittaavaa ei saisi oikein enää näkyä julkisissa tiloissa. Ei tällainen kanta edusta hyvää monikulttuurisuusstrategiaa. Toisaalta se viestii myös siitä, että Suomi on monikulttuurisena maana vielä kovin nuori.”

Piispa Jukka Keskitalo
(Kotimaa24 4.11.2022)

”Nimensä mukaisesti sosiaalinen media ei ole aina sosiaalinen, vaan päinvastoin yksinäisyttä, ahdistusta ja muita negatiivisia tunteita aiheuttava monella tapaa. On kunnioitettava ja ymmärrettävä heitä, jotka eivät somea halua olla, eikä sinne ketään tu-

lisi painostaa. Seurakunta voi olla vastaääni digitalisoidussa maailmassa muistuttaessaan, että ihmisarvo tai Jumalan rakkaus eivät ole kiinni siitä, miten digissä on vai onko.”

Teologian maisteriopiskelija
Susanna Leppälä (Villi-lehti 5/2022)

”Kirkon jumittaminen yhdenvertaisuutta loukkaavissa teemoissa haurastuttaa kirkon ja muun yhteiskunnan suhdetta. Se näkyy kirkosta eroamisena. Kirkon vanhoillisuutta kavahtavilla on eron ohella toinenkin vaihtoehto: muuttaa kirkkoa.”

Pääkirjoitus (HS 8.11.2022)

”Tunnistamme, että vaikkapa Pohjois-Korean kansa on aivopesty, mutta niin olemme mekin. Meidät on kulutusaivopesty. Kauppassa on 70 erilaista juustoa. Mihin niitä kaikkia tarvitaan?”

Kirjailija JP Koskinen
(Kotikirkko 4/2022)

”Kuplat ovat vaarallisia, on siten kysymys taloudesta, mielipiteistä tai elinpiiristä. Ne hämättävät todellisuutta: vahvistavat ja sumentavat väärissä paikoissa. Pahimmillaan seurauksena voi olla sotia.”

Päätoimittaja Sami Rahkonen
(Suur-Jyväskylän Lehti 16.11.2022)

10/22

Kannessa: Tommi Niemisen ja Mia Willmanin tilalla alpakkoille ja muille eläimille tarjotaan jouluna aina jotakin erityistä.
Kuva: Petri Blomqvist

Päätoimittaja
Jonna Arola 040 535 1064
Toimitus
Sirpa Koivisto 040 703 0350
Elina Manninen 050 360 3459
Minna Palovaara 050 380 0612
Salli Hyttinen 041 731 7050

Taitto Viestintä-Paprico Oy
Sähköposti
jklrkv.viestinta@evl.fi tai etunimi.sukunimi@evl.fi
Osoite
Vapaudenkatu 47
PL 103,
40101 JYVÄSKYLÄ

f jklrkv
@ jyvaskylan_seurakunta
t @Henkielama
d henkielama

Ajassa

Jouluihminen jo pienestä pitäen

Jo lapsuudessa jyväskyläläisen Iida Myllylän joulumieli syntyi ennen kaikkea yhdessäolosta. Niin on yhä.

JAAKKO HEIKKINEN teksti
PETRI BLOMQUIST kuva

visruokavalioon myös joulukinkku on vaihtunut vönerkinkkuun.

Millainen jouluihminen olet?

Rakastan joulua. Joulu on minulle hyvin mieluisin ja tärkeä aika vuodesta, johon haluan panostaa joka kerta. Olen tykännyt joulusta aina eli olen niin sanotusti ollut jouluihminen jo pienestä pitäen.

Koska on sopiva hetki aloittaa ”joulutus”?

Mielestäni ei ole olemassa oikeaa tai väärää hetkeä aloittaa joulutusta. Aloitan itse joulufiilistelystä ja etukäteisvalmistelusta jo hyvissä ajoin marraskuussa. Ajattelen, että joulukuu on minulle liian lyhyt aika jouluttaa.

Liittykö joulunviettoosi perinteitä?

Yksi perheemme yhteisistä ja tärkeimmistä traditioista on ollut koristella joulukuusi itsenäisyyspäivänä. Silloin leivotaan myös piparkakkuja.

Missä vietät tulevan joulun?

Vietän tulevan joulun vanhempieni luona Oulussa, josta olen kotoisin. On myös mahdollista, että lähdemme yhdessä viettämään joulua mökillemme lisaalmeen. Siinäkin olisi tunnelmaa.

Miltä joulu kuulostaa?

Suosikkijoululauluni on John Roxin sanoittama ja Gayla Peeveyn esittämä ”I want a Hippopotamus for Christmas”. Se ei ehkä ole perinteisimmistä päästä, mutta saa minut hyvälle mielelle kerta toisensa jälkeen. Joulun alla saatan käydä laulamassa Kauneimpia joululauluja.

Miltä joulu maistuu?

Jouluna ruoka on eittämättä suuressa roolissa. On alkuruuat, pääruuat, jälkiruuat ja joulupuuro. Joulupöydässä pidän kaikkein eniten porkkanalaatikosta. Siirryttyäni kas-

Rakkain joulumuistosi?

Yksittäistä muistoa on mahdotonta niemitä. Mieleeni tulee kyllä heti useita jouluja, joissa erityisesti läheisten kanssa vietetty aika on tuntunut tarpeelliselta ja tärkeältä. Jo lapsena joulumieli syntyi yhdessäolosta. Joulu on perhejuhla.

Mitä toivot lahjaksi tänä jouluna?

Lankoja villapaitaan.

Tuntuuko joulu erilaiselta näinä vaikeina aikoina?

Esimerkiksi Ukrainan sota pyörii tietysti mielessä myös joulun alla. Mietin, millainen mahtaakaan olla joulu sodan jalosissa? Vaikka on tärkeää tiedostaa, että kaikilla asiat eivät ole yhtä hyvin kuin itsellä, pyrin silti siihen, etteivät ikävät uutiset maailmalta vaikuttaisi liikaa omaan joulunviettoon.

Mitä odotat ensi vuodelta?

Uudelle vuodelle on vaikeaa asettaa odotuksia, sillä tulevasista ei koskaan tiedä. Opiskelen tällä hetkellä Jyväskylän kristillisen opiston teatterilinjalaa, ja odotan esimerkiksi sitä, mitä uusia tuulia ja annettavaa opinnoilla minulle on.

”Ajattelen, että joulukuu on minulle liian lyhyt aika jouluttaa”, opiskelija Iida Myllylä sanoo.

Henki & elämä

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

11. vsk.
ISSN 1798-1255 (painettu)
ISSN 2489-7620 (verkkójulkaisu)

Kustantaja Jyväskylän seurakunta
Julkaisija Jyväskylän seurakunta
Paino Botnia Print Oy Ab
Painosmäärä 60 000 kpl

Jakelu Posti Oyj
Jakeluohjelmat
Postin asiakaspalvelu 0200 77000
www.posti.fi/palaute
Ilmoitusmyynti:
juha.kurvinen@kotimaa.fi,
040 665 5983
Ilmoitushinnat 1,60 e/pmm

Seurakuntavaalien tulokset

Avara kirkko

Meri Lumela 154 ääntä, Matleena Käppi 150, Matilda Hamara 122, Reetta Suonpää 120, Liisa Kuparinen 96, Oskari Rantala 90, Eila Tiainen 90, Tuija Elina Toikkanen 77, Minna Myllymäki 76, Emilia Lakka 75.

Irma Hirsjärvi 72, Sirkku Ingero 67, Atte Kesti 64, Maisa Virolainen 61, Maija Kumpulainen 54, Henna Luomala 52, Marjaana Wuolijoki 51, Leena Lyytinen 46, Eeva-Liisa Reuter 46, Hanna-Mari Launonen 44.

Mette Toikkanen 43, Hanna Nelimarkka 39, Henna Viinikainen 36, Ronja Makkonen 35, Ilkka Raittila 34, Petri Janhunen 32, Veikko Ahola 29, Mari Haapavaara 26, Anna Vikström 26, Hannu Huttunen 24.

Iisa Liu 22, Tiina Victory 22, Anne Kovanen 21, Eila Laitinen 21, Arto Penttinen 20, Jussi Ojala 19, Katja Räsänen-Vesala 16, Tapani Kaakkuriemi 15, Irene Halmäki 12, Erkki Pesonen 11, Jarkko Tuomainen 10, Iiro Uusitalo 6, Sami Muhonen 6, Tuomas Närvinen 4.

Keskusta yhteistyössä

Heikki Tynkkynen 218, Tuulia Kuntsi 147, Markku Lahti 138, Aimo Asikainen 115, Jari Tuukkanen 74, Arttu Karila 65, Tapani Kalenius 55, Jussi Lehtimäki 54, Anniina Savolainen 53, Jussi Nokelainen 51.

Raija Kolu 50, Jari Colliander 44, Jorma Holmstedt 41, Mikko Seppälä 40, Anne-Maria Perttala 35, Tahvo Anttila 34, Yrjö Damskägg 18, Heikki Siuruainen 15, Ahti El Massri 14, Keijo Häkkinen 14.

Kokoomus ja sitoutumattomat

Martti Kari 571, Terhi Pulli 108, Pipsa Wilhelms 74, Mauri Sompa 74, Sinikka Kilpikoski 71, Mirja Lavonen-Niinistö 60, Anne Rahkonen 59, Markku Ikkala 52, Maria Taivassalo 48, Eetu Heiska 48.

Linda Pippuri 45, Valtteri Vaherto 37, Sirpa Pii-Keinonen 34, Karoliina Saraste 33, Marge Mietinen 33, Antti Koskela 32, Leena Hirvonen 31, Panu Hullkonen 30, Annamajaja Itäranta-Salminen 28, Eeva-Kaisa Rouhiainen 26.

Kristiina Kronholm 26, Arja Sahlberg 25, Olli Saloheimo 25, Leila Saikkonen 25, Riikka Saas-

tamoinen 22, Hannu Piispanen 21, Reijo Kytölä 18, Peetu Luuro 16, Sari Malmberg 16, Juhani Mäkinen 16.

Siiri Papinniemi 15, Jere Minkinen 13, Sirkku Laurila 11, Pirkko Rastas 11, Johannes Pulli 10, Sani Suutari 10, Timo Virrala 9, Paa-vo Laitinen 7, Mikko Tenhunen 6, Juha Peltonen 4.

Kristillisten perusarvojen puolesta

Eero Katainen 253, Veera Pajala 190, Jukka Linjama 154, Karoliina Piironen 99, Klaus Puroila 93, Sara Ranta 65, Viljo Kotilainen 9.

Perussuomalaiset

Henri Sorvali 38, Kari Hokkanen 38, Matti Loivamaa 21, Jarmo Nahkamäki 19, Anne-Helena Lah-
tinen 17.

Seurakuntaväki

Petteri Muotka 219, Raija Sipinen 202, Mauri Tervonen 161, Inkeri Tuunanen 103, Erkki Puhalainen 92, Mia Puolimatka 91, Tomi Pirttimäki 90, Kirsti Kortekangas 82, Minna Mustonen 81, Aino Viitana-
nen 74.

Mauri Paajanen 72, Veera Kallio 54, Pertti Pekkarinen 48, Markko Haukkamäki 46, Susanna Myllyniemi 46, Pirjo Lahtinen 38, Roosa Paakkunainen 33, Auli Tiirola 32, Ari Tuikkanen 31, Markus Ilomäki 27.

Anne Kocarova 27, Raija Hämynen 25, Marja-Leena Rantalainen 24, Mikko Suni 24, Tuomo Kalliomäki 24, Antti Saarilahti 23, Maria Kiviäho 22, Heikki Kuusela 20, Joonas Kaivos 19, Sirpa Peitsenheimo-Aarnio 17.

Anneli Valkonen 17, Leo Louhivaara 16, Jaana Jörgensen 16, Heidi Rekonen 13, Jukka Krogerus 10, Petteri Palojarvi 9.

Sosialidemokraatit ja sitoutumattomat

Tuulikki Väliniemi 192, Kirsi Vähäjylkkä 176, Irmeli Ahola 107, Siiri Muhonen 80, Leena Ruotonen 80, Marjatta Hynynen 76, Jaana Luukkanen-Kytömäki 54, Merja Paukama 44, Mika Kelander 43, Lassi Hakonen 43.

Marianne Koikkalainen 37, Elis-
a Järvenpää 35, Kalle Sumelles 30, Ellen Tuikkanen 22, Jari Ritsilä 21, Jorma Kallio 20, Antti Hirven-
salo 17, Eija Viitanen 16, Aleksi Murtojarvi 14, Kirsi Vuorenmaa 3.

Jyväskylän seurakunnassa äänestettiin muita isoja kaupunkeja vilkkaammin, vaikka äänestysprosentti hieman putosi neljän vuoden takaisista seurakuntavaaleista. Liisa Liias (vas.) ja Eija Hjelt nauttivat vaalikahveista Kaupunginkirkon edustalla.

Kädenvääntöä ja yhteistyötä

Arvokysymykset jakanevat tulevaa kirkkovaltuustoa, mutta monien käytännön asioiden odotetaan ratkeavan varsin yksituumaisesti yli ryhmärajojen.

SIRPA KOIVISTO teksti
AKI KOLEHMAINEN kuvat

Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta kirkossa puolustava Avara kirkko on Jyväskylän kirkkovaltuuston suurin ryhmä tulevalla valtuustokaudella yhdeksällä valtuustopai-
kallaan. Paikkamääränsä onnistui-
vat kasvattamaan yhdellä paikalla myös Kokoomus ja sitoutumatto-
mat (8 paikkaa) sekä konservatiivi-
sempia arvoja edustavat Seurakun-
taväki (8) ja Kristillisten perusarvo-
jen puolesta (4).

Näyttää selkeästi siltä, että arvokysymyksissä profiloituneet ryhmät pärjäivät hyvin. Miten tämä vaalituloksesta seurakunnan linjauksia, on vielä vaikea sanoa, pohtii kirkkoherra **Arto Viitala**.

Keskusta yhteistyössä -ryhmä menetti näissä vaaleissa kolme paikkaa saaden valtuustoon viisi edustajaa. Sosialidemokraatit ja sitoutumattomat saivat viisi paikkaa eli menettivät yhden. Perussuomalaiset eivät saaneet valtuustoon edustajaa.

Kirkkovaltuustoon valittiin Jyväskylässä 39 edustajaa, joista 14 on uusia.

Seurakuntaväen listalta läpi päässyt **Erkki Puhalainen** arvioi,

että vastakkainasettelu tuskin vähenee uudella valtuustokaudella. Kädenvääntöä niin sanottujen liberaalien ja konservatiivien kesken on käyty kirkkovaltuustossa muun muassa kirkon virkanäkykseen ja lähetysmäärärahoihin liittyvissä kysymyksissä.

Avara kirkko on usean nykyises-
vältuustossa edustavan ryhmän yhteinen lista. Vihreiden ja vasem-
miston lisäksi siinä on mukana muun muassa partiolaisten. Listalta uuteen valtuustoon pääsi ensiker-
talaisena myös **Matleena Käppi**.

Haluun vaikuttaa siihen, että kirkko olisi enemmän laajan jäse-
nistönä näköinen. Kirkossa pitäisi huomioida paremmin ihmisten asenneilmapiirin muutos muun muassa homoaivoliittoja sekä ympäristö- ja ilmastoasioita kohtaan.
Vaalitulos osoittaa, että tiettyä uudistushenkisyyttä on olemassa.

Kirkon avioliittokäsitys sekä ympäristökysymykset olivat Avaran kirkon näkyviä vaaliteemoja. Ne eivät kuitenkaan saaneet nuoria äänestäjää liikkeelle. Nuorten laimea innostus huolettaa Käppiä ja Puhalaista.

Nuorten innostamisessa äänestämään on usein haasteita, mutta nämä teemat puhuttelevat yhä

tällä vanhempaakin väkeä, Käppi sanoo.

Kristillisiä perusarvoja kannattavien ryhmien menestyminen vaaleissa osoittaa, että myös **Raamatun** ja kirkon tunnustuksen pohjalta rakentavaa kirkkoa arvostetaan.
Vaaleista haluttiin tehdä avio-
liittovaalit, mutta se ei näkynyt äänestysvilkkaudessa. Seurakuntaväki oli ainoa ryhmä, jonka kokonaisu-
äänimäärä ei tippunut edellisistä vaaleista, äänimääriä vertaillut Puhalainen huomauttaa.

Uusi kirkkovaltuusto on isojen päätösten edessä myös seuraavalla nelivuotiskaudella.

Molemmat valtuutetut korostavat yhteistyön merkitystä.
Kuluneella kaudella on ollut paljon asioita, joista olemme pystyneet päättämään yksituumaisesti. Monissa käytännön asioissa valtuusto ei ole jakautunut, Erkki Puhalainen korostaa.

Matleena Käppi uskoo, että yhteistyötä pysytään tekemään monissa kysymyksissä yli ryhmärajojen.

Itse edustan sellaista näkökulmaa, ettei ketään pitäisi leimata tietyn mielipiteen tai näkökuvan pohjalta. Toivon, että asiat ensin lähestymistapa olisi päätöksenteossa yleisemmin käytössä.

Jyväskylän seurakunnan kirkkovaltuusto 2023–2026

AVARA KIRKKO

Meri Lumela
154 ääntä
(vertausluku 2136,0)
UUSI

Matleena Käppi
150 (1068,0)
UUSI

Matilda Hamara
122 (712,0)
UUSI

Reetta Suonpää
120 (534,0)

Liisa Kuparinen
96 (427,2)

Oskari Rantala
90 (356,0)

Eila Tiainen
90 (305,1)

Tuija Elina Toikkanen
77 (267,0)
UUSI

Minna Myllymäki
76 (237,3)
UUSI

Petteri Muotka
219 (1928,0)

Raija Sipinen
202 (964,0)

Mauri Tervonen
161 (642,7)

SEURAKUNTAVÄKI

Inkeri Tuunanen
103 (482,0)

Erkki Puhalainen
92 (385,6)
UUSI

Mia Puolimatka
91 (321,3)

Tomi Pirttimäki
90 (275,4)

Kirsi Kortekangas
82 (241,0)
UUSI

KOKOOMUS JA SITOUTUMATTOMAT

Martti J. Kari
571 (1800,0)
UUSI

Terhi Pulli
108 (900,0)

Pipsa Wilhelms
74 (600,0)

Mauri Sompa
74 (450,0)

Sinikka Kilpikoski
71 (360,0)
UUSI

Mirja Lavonen-Niinistö
60 (300,0)
UUSI

KEKUSTA YHTEISTYÖSSÄ

Anne Rahkonen
59 (257,1)
UUSI

Markku Ikkala
52 (225,0)
UUSI

Heikki Tynkkynen
218 (1275,0)

Tuulia Kuntsi
147 (637,5)

Markku Lahti
138 (425,0)
UUSI

Aimo Asikainen
115 (318,8)

SOSIALIDEMOKRAATIT JA SITOUTUMATTOMAT

Jari Tuukkanen
74 (255,0)

Tuulikki Väliniemi
192 (1110,0)

Kirsi Vähäjylkkä
176 (555,0)

Irmeli Ahola
107 (370,0)

Siiri Muhonen
80 (277,5)

Leena Ruotonen
80 (222,0)

KRISTILLISTEN PERUSARVOJEN PUOLESTA

Eero Katainen
253 (863,0)

Veera Pajala
190 (431,5)

Jukka Linjama
154 (287,7)
UUSI

Karoliina Piironen
99 (215,8)
UUSI

”Lähes 10 000 ihmistä halusi vaikuttaa”

Seurakuntavaalien valtakunnallinen äänestysprosentti on 12,7, kun se neljä vuotta sitten oli 14,4. Korkeimmat äänestysprosentit olivat Lapuan (16,3) ja Oulun (15,4) hiippakunnissa ja matalimmat Mikkelin (10,9) ja Helsingin (9,7) hiippakunnissa. Monissa suurissa kaupungeissa äänestysprosentti laski jonkun verran vuoden 2018 vaaleihin verrattuna. Jyväskylässä äänestettiin muita suuria kaupunkia ja selvästi vilkkaammin. Jyväskylän äänestysprosentti oli 12,1, kun se muun muassa Helsingissä, Oulussa ja Turussa jäi kymmeneseen. Tampereella alle 9 prosenttia käytti äänioikeuttaan.

Äänestysprosentti on ilman muuta huolestuttavan pieni. Näin on ollut vaaleista toiseen jo pitkään aikaa. Isojen kaupunkien vertailussa tulos on kuitenkin verrattain hyvä, sanoo Jyväskylän seurakunnan kirkkoherra **Arto Viitala**.

Suuri ilonaihe on se, että lähes 10 000 ihmistä halusi vaikuttaa äänestämällä. Vaalitulos on merkki siitä, että on ihmisiä, jotka ovat valmiita olemaan mukana vastuunkantajina laajemminkin, hän huomauttaa.

Aktiivisimmat äänestäjät löytyvät Oulun hiippakuntaan kuuluvasta Taivalkosken seurakunnasta sekä Lapuan hiippakuntaan kuuluvasta Kinnulasta. Molemmissa äänestysprosentti oli 36.

Kirkkovaltuuston keski-ikä nousee

Jyväskylän seurakunnan kirkkovaltuuston valittujen keski-ikä nousi edellisistä vaaleista. Se on nyt 56 vuotta. Vuoden 2018 valittujen valtuutettujen keski-ikä oli 51 vuotta. Valtuuston nuorin on 23-vuotias opiskelija **Siiri Muhonen** (SDP ja sit.). Iäk-
käämmät valtuutetut ovat pitkä-
linjan luottamushenkilöt 77-vuotias **Tuulikki Väliniemi** (SDP ja sit.) ja **Raija Sipinen** (Seurakuntaväki). Kokonaisuudessaan kirkkovaltuustoon äänestettiin neljä alle 30-vuotias-
ta päättäjää.

Valtuustoon valittiin 25 naista ja 14 miestä. Naisten enemmistö vahvistui tämän vuoden vaaleissa ja kipsi 64 prosenttiin.

Vaalien äänikuningas on Kokoomus ja sitoutumattomat -listalla ehdolla ollut **Martti Kari** 571 äänellä. Äänimäärä on suurin koko maassa. Vaalien äänikuningatar on **Raija Sipinen** 202 äänellä (Seurakuntaväki). Yli 200 ääntä saivat myös **Eero Katainen** (Kristillisten perusarvojen puolesta) 253 ääntä, **Petteri Muotka** (Seurakuntaväki) 219 ääntä ja **Heikki Tynkkynen** (Keskusta yhteistyössä) 218 ääntä.

Seurakuntavaalien varsinainen vaalipäivä oli 20. marraskuuta.

Ääniharava on myös papin puoliso

Koko valtakunnan seurakuntavaalien äänikuningas seuraa varsin läheltä seurakunnassa tehtävää työtä.

MINNA PALOVAARA teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Työelämäprofessori, eversti evp. **Martti J. Kari**, 62, on tullut tutuksi televisiosta ja lehtien palstoilta Ukrainan sodan myötä. Asiantuntijaa on tavoiteltu ehdokkaaksi valtakunnallisiin ja kunnallisiin luottamus- tehtäviin, mutta vasta seurakuntavaaleille hän vastasi myöntävästi.

– Sain useita pyyntöjä, ja kun graduohjattavani **Eetu Heiska** lupasi tehdä opinnäytetyönsä loppupuun vaihtokauppana, niin päätin suostua, hän taustoitaa.

Kari asetti sitoutumattomana ehdolle Kokoomus ja sitoutumattomat -valitsijahdistyksen listalle. Häntä äänesti 571 seurakunta-laista.

– Tuntui mukavalta. Äänimäärä yllätti siihen nähden, etten tehnyt erityistä vaalikampanjaa, Kari kuvailee vaalipäivän jälkeisen aamun tunnelmiaan vaalituloson äärellä.

Tulospäivän jälkeen iskenyt flunssa vei puheäänän, ja niin vas-

taalle nyt kysymyksiin sähköpostilla.

Julkisuus ja puheenvuorot mediassa ovat lisänneet tunnettuutta, ja niistä on kantautunut pääsääntöisesti hyvää palautetta.

Hän arvelee, että myös laaja verkosto myötävaikutti tulokseen.

– Monet tuttavistani eivät ehkä yleensä äänestä seurakuntavaaleissa, mutta halustan nyt antaa äänensä minulle.

Luottamushenkilönä Kari aikoo olla tavoitettavissa ja edistää asi- oita, joita äänestäjät pitävät tärkeinä. Hänen mielestään seurakuntalaisten tulisi saada suunnitel- la, kehittää ja toteuttaa seurakun- nan toimintaa nykyistä enemmän. Seurakunnan jäsenistä suuri osa on hyvällä tavalla tavallisia kristittyjä, jotka eivät ole jumalanpalvelus- ten tai kirkon palvelujen suurku- luttajia, mutta pitävät kirkon työ- tä merkityksellisenä ja tärkeänä.

– Seurakunta saattaa vaikuttaa etäiseltä, ja hautajaiset, hää ja

Martti J. Karin perheeseen kuuluu Niina-vaimon lisäksi viisi lasta, ja kolmannen lapsenlapsen odotetaan syntyvän kesällä. Kääpiövillakoira Obi vie isäntänsä säännöllisesti kävelylenkeille.

kaste voivat olla ainoita kontakteja kirkkoon. Olisikin tarpeen innostaa ihmisiä mukaan.

Kari on ymmärtänyt Jyväskylän seurakunnassa työskentelevän puolisonsa **Niina Karin** kautta, miten tärkeää työtä kirkko ja seurakunta tekevät. Hän on seurannut papin työtä läheltä jo parinkymmenen vuoden ajan. Vaimon ja äidin työtehtävät ovat rytmittäneet koko perheen elämää.

– Papin työ on vaativaa. Niina on usein töissä viikonloppuisin ja valmistelutyöt vievät aikaa iltaisin.

Kotona on käyty hedelmällisiä keskusteluita muun muassa joh-

tamisesta ja päätöksenteosta, sillä niistä Karille on kertynyt vankka kokemus upseeriurallaan. Myös kirkollisista teemoista, hengellisyydestä ja arvoista on riittänyt puhuttavaa.

Tärkeimmät arvot ovat kirkastu- neet entisestäään syöpädiagnoosin myötä. Vakava sairaus on herättänyt ymmärtämään, että ihmiselämä on rajallinen. Pienillä hetkillä on nyt suurempi merkitys.

– Tärkeintä on perhe ja rakkaus. Rukouksissani kiitän Jumalaa, että olen saanut elää syövästä huolimatta ja pyydän, että saan nähdä kesällä

syntyvän kolmannen lapsenlapseni.

Perheen lapsille on opetettu kymmenen käskyä ohjeeksi elämää varten, ja iltarukous on kuullut arkeen.

Niina-puoliso suhtautui ehdokkuuteen kannustavasti ja iloitsee äänimäärästä, mutta ei aio erityisesti evästää luottamustehtävän hoitamisessa.

– Varmasti keskustelemme paljon jatkossakin, ja päätöksenteon avoimuus on tärkeä asia. Minä olen kuitenkin työntekijä ja Mara luottamushenkilö seurakunnassa, sikäli roolime ovat erilaiset, Niina Kari toteaa.

Kirkkovaltuuston kokeneet konkarit

”Meillä vanhemmilla on ehkä pidempi pinna, vaikka tulisi lunta tupaan.”

JAAKKO HEIKKINEN teksti
PETRI BLOMQVIST kuva

Raija Sipilinen ja **Tuulikki Väliniemi** ovat molemmat pitkän linjan luottamushenkilöitä. Sipilinen on toiminut kirkkovaltuutettuna jo lähes neljäkymmenen vuoden ajan, Väliniemi vuodesta 2007. Naisista kummallakin on kokemusta luottamustoimista myös Jyväskylän kaupungin luottamuselimityksissä.

Nyt käydyissä seurakuntavaaleissa sekä Sipilinen että Väliniemi tulivat jälleen valituiksi kirkkovaltuustoon 77-vuotiaana, valtuuston tällä hetkellä iäkkäimpinä edustajina. Väliniemi sai kannatusta 192 äänen verran, ja Sipilinen 202 äänen verran tulen siten vaalien äänikuningattareksi.

– Harkitsin ehdolle asettumista aika pitkään, se ei ollut automaatio. Ajattelin kuitenkin, että koska olen ajatellut jättäytyä pois kaupungin luottamustehtävistä, vai- molemmista vastuista irtautumisi-

Tuulikki Väliniemi ja Raija Sipilinen aloittavat uuden nelivuotiskauden Jyväskylän seurakunnan kirkkovaltuustossa iän ja aiemmilta kausilta karttuneiden kokemusten turvin.

nen tuntua yhtäkkiä tyhjän pääl- le jäämiseltä, Väliniemi muistelee.

– Minun asettumistani ehdol- le vastustettiin jo lähimpiä, mut-

ta kun ryhmä kysyi, lähdenkö mu- lkeen, vastasin, että tietysti lähdän. Olen kiitollinen siitä, että minulla on tekemistä, Sipilinen sanoo.

Uuden kirkkovaltuuston nuorin on 23-vuotias opiskelija, **Siiri Muhonen**. Muhonen on Sipistä ja Väliniemiä 54 vuotta nuorempi. Nai-

set ovat yhtä mieltä siitä, että eri- ikäisiä ihmisiä tarvitaan ehdotto- masti päätöksenteossa.

– Aina on tärkeää, että mukaan saadaan meidän vanhempien ja ko- keneempien lisäksi myös nuoria ja uusia tekijöitä, Väliniemi painottaa.

– Olen samaa mieltä. Siinä me opimme toisiltamme, nuoret ja vanhat, Sipilinen komppaa.

– Meillä vanhemmilla on ehkä pidempi pinna, vaikka tulisi lunta tupaan, Väliniemi nauraa.

– Myös meidän karttunut päänsisäinen tietopankkimme auttaa monessa tilanteessa, Sipilinen jatkaa.

Konkarit suuntaavat uuteen kauteen odottavaisin mielin. Ryh- mien välinen yhteistyö alkaa jo joulukuun alussa.

– Yhteistyön syntyminen on edellytys päätöksenteolle, ja sen muodostumiselle tulisi olla riittä- västi aikaa. Ei pidä olla liian kiire, Sipilinen painottaa.

– Kirkkovaltuustossa keskus- tellaan liian paljon rahasta ja kiin- teistöistä. Tulisi keskustella enem- män siitä, mitä seurakunnan stra- tegia edellyttää, ja miten voisimme auttaa ja tukea ihmisiä tässä seura- kunnassa, Väliniemi pohtii.

Elintarvikkeiden hintojen nousu kismittää Pentti Lehtosta. Ruoka-apu Lydyian jakelupisteellä Jyväskylän Ahjokadulla jaossa oli muun muassa leipää. Leipäpisteellä tuotteita jakoivat Merja Raappana (vas.) ja Jenni Kuusisto. Taustalla näkyvät työntekijöistä myös Tuija Tiilikainen (keskellä).

Ruoka vähenee, tarve kasvaa

Tuotteita joudutaan nyt säännöstelemään, ja erityisesti lihasta on pulaa. Myös kaupunkilaiset ja yritykset voivat lahjoittaa.

SIRPA KOIVISTO teksti
PETRI BLOMQVIST kuva

Ruoka-apu Lydyian jakelupisteellä Jyväskylän Ahjokadulla on jono jo hyvissä ajoin ennen kuin ovet aukeavat kello 11. Talouden kiristymisen ja hintojen nousu näkyvät ruoka-avun toimipisteissä. Kun vielä keväällä ruokakasseja jaettiin Ahjokadulla ja neljän muun jakelu- pisteen kautta noin 200–300 joka viikko, nyt ruokakasseja tarvitaan viikoittain Ahjokadulla ja kuudes- sa jakelupisteessä parhaimmillaan jopa yli 400.

– Lahjoituksina saadun hävik- kiruuan määrä on vähentynyt samalla kun tarvisijoiden määrä on kasvanut. Uusia asiakkaita tulee jatkuvasti, Lydyian toiminnas- ta vastaava **Hanna-Mari Pusaa** sanoo.

Marraskuisena keskiviikkona Ahjokadun jonoissa on myös Sep- pälässä asuva **Pentti Lehtonen**, jota hintojen nousu kismittää.

– Elintarvikkeiden hinnat ovat nousseet sikamaisen paljon. Eläke riittää juuri välttämättömiin me- noihin, hän kertoo.

Maailman paras joululahja olisi, jos joku yritys ostaisi joulukorttirahoilla vaikka makaronia, hiutaleita tai ruokasäilykkeitä jaettavaksi Lydyiassa.

Hanna-Mari Pusaa

Ruoka-apu joka toinen viikko on tärkeä lisä pieniin tuloihin. Tällä kertaa mukaan lähtee muun muassa leipää, maitotuotteita ja broileripyyrykkeitä. Lehtonen toivoisi, että jaossa olisi enemmän laatu- ta ja muita ruokia sekä leikkeleitä leivän päälle.

Ruokalahjoitukset vaihtelevat paljon viikoittain.

– Vielä keväällä saatoimme sano asiakkaille, että ota leipää niiniin paljon kuin tarvitset, mutta tällä hetkellä tarve ei vastaa kysyntää ja olemme joutuneet säännöstelemään tuotteita. Esimerk- kiruuan määrä on vähentynyt samalla kun tarvisijoiden määrä on kasvanut. Uusia asiakkaita tulee jatkuvasti, Lydyian toiminnas- ta vastaava **Hanna-Mari Pusaa** sanoo.

Pusaa ymmärtää, että Ruoka- apu Lydyia ei ole ainoa paikka, jonne yritykset lahjoittavat hävikki- ruokaa. Kaupat pyrkivät myös tor- jumaan hävikkiä myymällä elintar- vikkeita alennettuun hintoihin suo- raan kuluttajille.

Kaupunkilaisilta toivotaan lahjoituksia erityisesti jouluksi. Lah-

joitukset voi toimittaa Ruoka-apu Lydyiaan Ahjokadulle.

Pusaa kertoo, että kaupunkilai- silta toivotaan erityisesti kuivata- vara.

– Yksikin hernekeittopurkki ote- taan vastaan.

Myös lemmikkien ruokaa tarvi- taan. Kyselyjä siitä tulee Lydyiaan viikoittain.

– Maailman paras joululahja oli- si, jos joku yritys ostaisi joulukort- tirahoilla vaikka makaronia, hui- taleita tai ruokasäilykkeitä jaetta- vaksi Lydyiassa. Vielä tällä hetkel- lä emme voi vastaanottaa rahaa, mutta kaikki ruoka-aineet, joi- si jokainen haluaisi itsekin syödä jouluna, ovat tervetulleita. Myös lemmikeille tarvitaan ruokaa, Pu- saa sanoo.

Ruoka-apua saa ruokasetelillä, jonka myöntää oman asuinalueen diakoniatyöntekijä tarvekartoitus- sen jälkeen.

– Ruokaseteleiden kysyntä on alkuvuodesta lähtien jatkunut tasa- aisena, Jyväskylän seurakunnan diakonian asiantuntija **Kirsi Lepo- aho** kertoo.

Diakonia auttaa myös ohjaa- malla hakijoita muun taloudellisen avun piiriin.

Apu tarvitsevia voi aut- ta myös lahjoittamalla Jyväsky- län seurakunnan joulukeräykseen Kotimaanuvon sivuilla. Hintojen nousu koskettaa lukuisia ihmisiä, ja monessa kodissa mietitään, mi-

ten rahat riittävät tänä jouluna ruokaan ja lasten lahjoihin.

– Keräyksellä tuetaan vähä- raisten perheiden ja yksinelävi- en joulua Jyväskylässä. Apu toimi- taan perille lahjokortteina dia- koniatyön kautta, Lepoaho sanoo.

Tiesitkö?

Ruoka-apu Lydyia

■ Hävikkiruokaterminaali ja jakelupiste Seppälässä, osoitteessa Ahjokatu 16

■ Muut jakelupisteet: Jyväskylän Suvannon toimintakeskus Vaajakoskella, Café Agapé Yliopistonkadulla, Kylan Kammarri Säynätsalossa, Kylätalo Keidas Keltinmäessä, Korpilahden seurakuntatalo ja Tikkakosken helluntai-seurakunta.

■ Ruokalahjoitukset toimitetaan Ahjokadun jakelupisteeseen. Tied. Hanna- Mari Pusaa 044 758 5713.

■ Ruoka-apua voi hakea joka toinen viikko seurakunnan diakonian kirjoittamalla ruokasetelillä asiakkaan valitsemasta pisteestä.

■ Jyväskylän seurakunnan joulukeräykseen voi osallistua osoitteessa kotimaanapu.fi.

Seurakunta lisää metsiensä suojelua

Jyväskylän seurakunnalle on hyväksytty metsien käyttöä suun- taava metsästrategia. Metsä- strategia perustuu seurakunnan metsäarvoihin, joita ovat talou- dellisen tuoton lisäksi vastuu luomakunnasta, luonnon mo- nimuotoisuuden varjeleminen, pyrkimys hiilineutraaliuteen ja metsien virkistyskäyttö.

Strategia mahdollistaa muu- toksia metsänhoitosuunnitel- maan. Sen myötä seurakunnan metsissä on tarkoitus lisätä se- kä luonnon monimuotoisuutta ylläpitävää jatkuvan kasvatuk- sen menetelmää että suojelta- via alueita.

Seurakuntaan valittiin johtavat papit

Jyväskylän seurakuntaan on va- littu neljä johtavaa pappia. Kau- punginkirkon ja Huhtasuo- alueen johtavaksi papiksi valittiin Huhtasuo- aluekappalainen **Paulus Pikkarainen**, Palokan ja Tikkakosken alueelle Palokan aluekappalainen **Teija Laine**, Kuokkalan ja Vaajakosken alueelle Kuokkalan aluekappa- lainen **Riku Bucht** sekä Keljon- kankaan, Keltinmäen, Korpi- lahden, Kortepohjan ja Säynät- salon alueen johtavaksi papiksi Tikkakosken vt. aluekappalai- nen **Kirsi Pohjola**.

Seurakunnan hallinnollis- ta rakennetta uudistetaan en- si vuoden alussa, jolloin myös johtavat papit aloittavat työnsä. Alue-seurakunta-nimestä luovu- taan ja yhtätoista aluetta kut- taan perille lahjokortteina dia- koniatyön kautta, Lepoaho sanoo.

Mediasäätiön palkinto Teppo Airaksiselle

Ohjaaja **Teppo Airaksiselle** on myönnetty Kirkon mediasäätiön Katso minuun... -palkinto lyhyt- elokuvasta **Lakana**. Elokuva tar- joaa ajankohtaisen näkökulman lapsen kokemukseen sodasta.

Kirkon viestintä- palkinto Hanna Kivisälölle

Kirkkohallitus on myöntä- nyt Kirkon viestintäpalkinnon 2021–2022 somevaikuttaja **Hanna Kivisälölle**, joka on sei- näjokinen teologi, uskonnon- opettaja, somevaikuttaja ja kir- jailija. Hän tunnetaan armol- listista kirjoituksistaan ja kyvyt- tään tulkita kristillistä traditiota nykykiellelle ja kirkon strategia- sakin määrätilelylle kohderyh- mälle eli nuorille aikuisille.

Konsta sai elää 20 vuotta

Kun pahin tapahtuu, ja lapsi sairastuu vakavasti, äidin on pakko selviytyä.

MINNA PALOVAARA teksti
PETRI BLOMQVIST kuva

– Konsta oli iloinen ja pohtivainen, sellainen vanha sielu. Tykkäsi soittaa sähkökitaraa ja touhusi kavereidensa kanssa. Pelasivat jalkapalloa ja haaveilivat moottoripyöristä, **Lea Sämpi** muistelee kostein silmin kaksi vuotta sitten menehtynyttä poikaansa.

Syksyllä 2013 Konsta kävi koulua seitsemännellä luokalla, ja Sämpi teki rakennusarkkitehdin ja sisustussuunnittelijan työtä omissa yrityksessään. Arki sujui omalla painollaan, kunnes poika sairasti aivokalvontulehduksen. Pahoinvointi ja tasapainohäiriöt pikittyivät, mutta lääkärit pitivät niitä sairauden jälkioireina.

– Ne olivat klassisia aivokasvaimen oireita, mutta ei sellaista kukaan osannut ajatella.

Kaksikko lähti Oulun kodista odotetun joulun viettoon Kuusamon mökille. Kun Konsta sai epileptisen kohtauksen, äiti soitti Oulun yliopistolliseen sairaalaan.

– Käskivät tulemaan saman tien tutkimuksiin, ja sille tielle jäimme.

Sämpi ajoi autoa ja piti poikaa hereillä matkan sairaalaan. Perillä pää kuvattiin ja asennettiin sunti lievittämään aivopainetta. Diagnoosi tuli muutaman tunnin kuluessa: Medulloblastooma eli pikkuaivojen syöpä. Lääkärin mukaan sairaus johtaa yleensä kuolemaan 2–3 vuoden kuluessa.

Aivokasvaimen poistoleikkaus tehtiin pian uudenvuoden jälkeen. Leikkaus on aina vaarallinen, ja tämä kasvain oli kiinnittynyt aivorunkoon, etäispesäke sijaitsi lähellä näköhermoa. Sämpi muistaa seisseensä itkun ja kauhun sekaisena leikkaussalin ovella.

– Jätin poikani muiden käsiin tietämättä missä kunnossa hänet vielä kohtaan – vain näenkö elossa enää lainkaan.

Leikkauksen jälkeen Konsta oli sokea, mutta näkökyky palautui vähitellen. Kävelämään piti oppia uudelleen, ja vasemman puolen hermovaurio jäi loppuelämän vaiaksi. Seuraavat kuukaudet kuluivat tehosastolla järkytyksen sumussa, josta jäi vain vähän muistijälkiä.

– Muistan, että en pystynyt kunnolla nukkumaan tai syömään. Huusin tuskaani yksin autossa ja öisin kotona.

Alkoivat miksi-kysymykset, ja äiti kävi kauppa Jumalan kanssa: Miksi juuri meille kävi näin, miksi en saa nähdä lapseni aikuisuvan. Mitä olen tehnyt väärin, eikä Jumala voisi ottaa minua lapseni sijaan? Epätoivo, tuska ja viha vuorottelivat tunteiden vuoris-toradassa, mutta voimakkain oli toivo.

– Olimme Konstan kanssa taistelijoita. Konsta oli viimeiseen asti toiveikas eikä halunnut antaa sairaudelle periksi, vaikka lääkärit kertoivat sairaudenkulusta suoraan.

Unelmat koskivat pojan tervehtymistä, mutta unissa maailma järkkyy.

– Halusin uskoä ihmisiin, ja sellaisia tarinoita joskus kuulee. Itse varauduin sisim-

mässäni pojan kuolemaan. Halusin toivoa, mutta varauduin pahimpaan.

Syöpää löydettiin myös koko selkärangan alueelta, ja leikkauksesta toipumisen jälkeen alkaisivat sädehoidot – mutta sitä ennen käytiin lääkearsenaalin kanssa Pariisissa.

– Pojalla oli sidettä päässä ja turvotusta kasvoissa, silti hän pystyi nauttimaan matkasta. Sytostaattihoidojen ajan piti pysyä eristyksissä, koska vastustuskyky oli alhaalla. Rangat hoidot aiheuttivat pahoinvointia, ihoon nousi rakkuloita, ja suun tulehduksen vuoksi syöminen oli vaikeaa.

– Kaikenlaista ruokaa kokeiltiin, mutta mikään ei pysynyt sisällä.

Alimmillaan poika painoi 41 kiloa. Välillä jouduttiin letkuruokintaan, ja verikokeita otettiin usein. Oman lapsen kärsimystä oli tuskaista seurata, kun sairaus söi pois tulevaisuutta ja kaikkea sitä, mitä olisi voinut olla. Menetyksen katkeruus väiäsi sekä poikaa että äitiä.

Ystävät hävisivät ympäriltä ja sukulaiset pitivät etäisyyttä. Apua ja tukea ei tullutkaan heiltä, joilta sitä olisi odottanut.

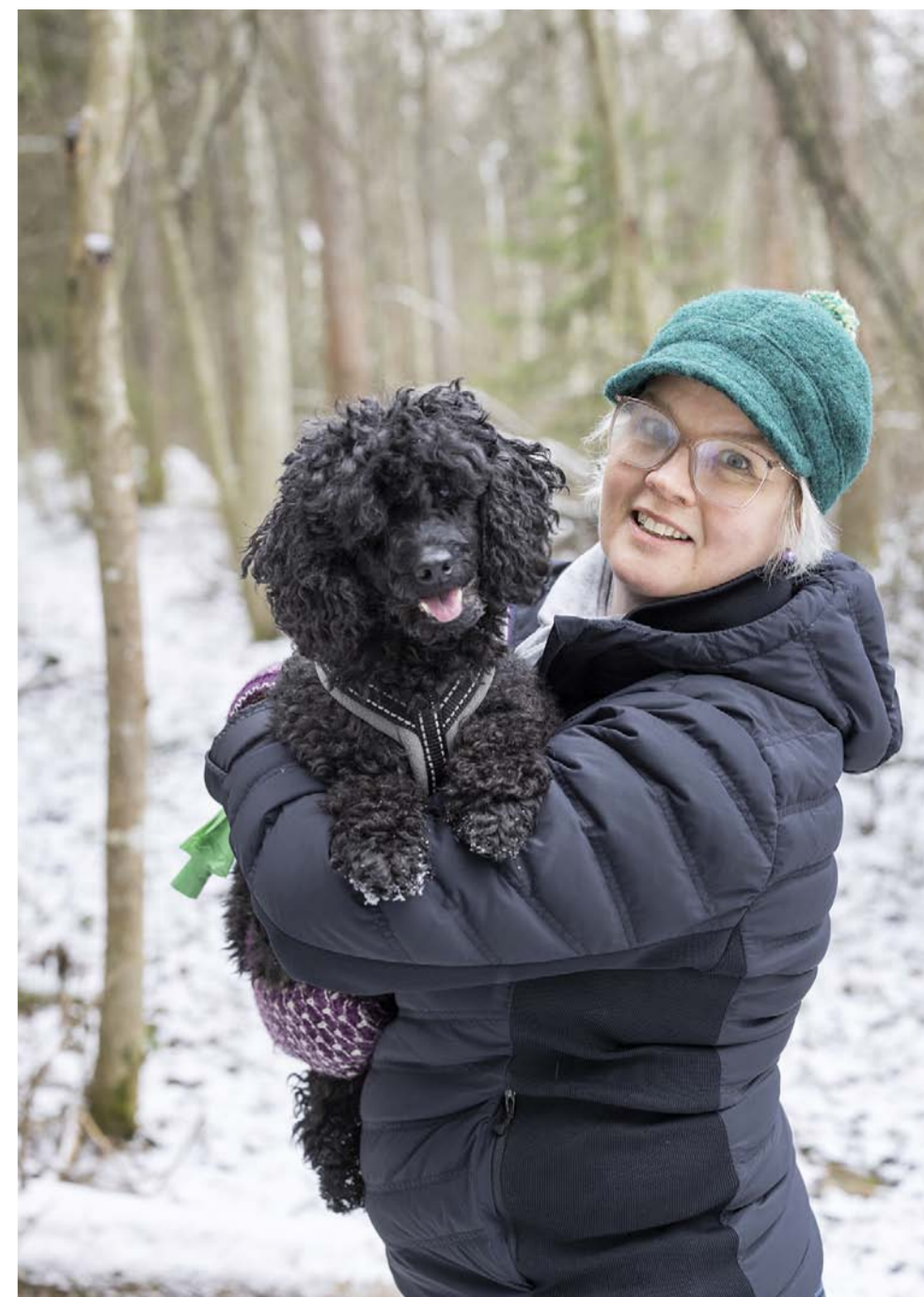
– Olin ajatellut, että minulla on laaja tukiverkko ja vahvoja ystäviä, mutta ei ollutkaan niin. Joku lateli elämänohjeita ja toinen sanoi suoraan, ettei ystäviä voi kuormittaa tällaisilla asioilla.

Tietoa sai lääkäreiltä ja lisää löytyi netistä.

– Halusin olla askeleen edellä Konstaa, että pystyn toimimaan. Oli tärkeää tietää, mil-

” Muistan, että en pystynyt kunnolla nukkumaan tai syömään. Huusin tuskaani yksin autossa ja öisin kotona.

” Konsta kunnioitti elämää. Hän sietäi niin paljon, että olisi raukkamaista itse luovuttaa.

Lea Sämpi ja Ransu-koira jakavat nyt arjen kaksistaan. Koira on tuonut iloa ja rytmiä päiviin sairauden ja surun keskellä.

nosti vastaan niin, että peruskoulu saatiin loppuun. Myös jatko-opiskelupaikka järjestyi, mutta opinnot jäivät aloittamatta.

Sämpi itse aloitti opinnot Oulun Diakoniammattikoulussa 2015, ja teki viimeiset harjoittelut diakonissan tutkintoon syksyllä 2021. Hän koki kutsumuksen hengelliseen työhön, missä saa ammentaa omasta elämäkokemuksestaan.

– Ihana, ammattitaitoinen diakonissa oli hieno esikuva, mutta minut ohjattiin ylhäältä uudelle polulle, ja tunne oikeasta valinnasta on vahvistunut koko ajan.

Maailma musteni jälleen, kun sairaus uusiutui 2017 keuhkolla. Tuli haasteellisia koulupäiviä ja riitaa kotona, ja kontrollikuvauksissa havaittiin kasvainten palanneen. Sytostaattia alettiin annostella kapselin kautta suoraan aivoihin, kunnes 2020 keuhkolla todettiin, että sekään ei enää auttanut.

Kun kasvaimet valtasivat alaa, ne aiheuttivat tunnehäiriöitä ja aggressiivisuutta. Välillä Konsta ei tiennyt, missä ollaan. Oli epileptisiä kohtauksia ja poissaolon hetkiä. Elämä kapeni voimien mukaan, mutta jatkui vielä yli puoli vuotta. Konsta ymmärsi tilanteen, mutta ei pelännyt kuolemaa.

– Hän kertoi nähneensä unta toisesta maailmasta. Pystyimme juttelemaan kaikesta, sovimme etukäteen hautajaisista ja hautapaikasta.

Kuljettiin väijäämättömästi kohti, ja Konsta halusi kuolla kotona. Viimevaiheessa lääke-

kipuihin annosteltiin kanyyliin kautta suoneen ja hän vietti loput tunneistaan unessa.

– Konsta veti viimeisen henkäyksensä puolen päivän aikaan 26.11.2020.

Kuolema lopetti pojan kivun ja kärsimyksen, mutta äidin tuska jatkui. Menetyksellä oli murksaavan lopullinen.

– Konsta kunnioitti elämää. Hän sietäi niin paljon, että olisi raukkamaista itse luovuttaa, vaikka koko elämäni runko lähti hänen mukanaan pois.

Toisenlainen oleminen rakentuu pikkujäijä, ja uusi työ diakonissana Jyväskylässä antaa merkitystä ja iloa. Tuleva joulu sujuu töissä.

– Järjestämme jouluaterian Kortepohjan seurakuntakeskukseen. Siellä on muitakin, jotka viettävät joulun ilman läheisiä.

– Synkimpinä hetkinä tunnen, kuinka Jumalan rakkaus kannattelee. Olen ollut pohjalla niin usein, että en enää pelkää sitä. Vähitellen alkaa jo kuopia toiveita, mitä voisin vielä elämässäni tehdä.

Lähteenä on käytetty haastattelun lisäksi Lea Sämpin sairaanhoitaja (AMK) -diakonin hoitotyö opinnäytetyötä (Diak, Oulu) *Omaishoitajuden kuormittavuus* sekä siihen liittyvää kokemuspohjaista kirjaa *Kun minulla ei ole muuta puhuttavaa kuin tämä elämäni*.

Turvallisuuden tunnettamme koetellaan

Joskus viidessä vuodessa tuntuu tapahtuneen paljon. Vuoden 2017 itsenäisyyspäivään huipentuivat Suomi 100 -juhlallisudet. Juhlavuoden teeman ”Yhdessä” mukaisesti ilo ja kiitollisuus sata-vuotiaasta itsenäisestä tasavallasta yhdisti tuolloin meitä toisiimme. Juhlavuosi oli jälkikäteen ajateltuna eräänlainen huipennus myös kansallisen turvallisuuden tunteellemme. Suomella ei ollut näköpiirissä vihollisia, emmekä yleisemmin muutenkaan kokeneet välittömiä isoja uhkia.

Tänään Suomen juhliessa itsenäisyyttään tunnelmat ovat hyvin toisenlaiset kuin viisi vuotta sitten. Tuoreessa muistissa on yli kahden vuoden kurimus koronapandemian kourissa eikä tämä erikoinen aika ole vielä kokonaan ohi. Pandemia toi paljon surua ja on ravistellut luottamusta turvallisuuteen. Korona-ajan kaikkia jälkivaikutuksia on vielä vaikea arvioida. Esimerkiksi nuorten mielenterveyteen rajoitukset varmasti ovat jättäneet jälkiä.

Toisella tapaa on turvallisuuden tunnettamme koetellut Venäjän aloittama, yhdeksän kuukautta kestänyt sota Ukrainassa. Vaikka välitöntä uhkaa Suomen rajoja kohtaan ei olekaan, emme ole voineet jäädä sivustaseuraajiksi. Kukapa olisi uskonut viisi vuotta tai vielä vuosikaan sitten, että muiden länsimaiden tavoin osallistumme nyt välillisesti sodankäyntiin Venäjää vastaan auttamalla Ukrainaa puolustautumaan.

Ukrainaa tuemme omankin turvallisuutemme vuoksi, mutta kyse on myös laajemmasta vastuusta. Emme yksinkertaisesti saa sulkea silmiämme siltä valtavalla inhimilliseltä kärsimykseltä, joka nyt toteutuu Ukrainassa. Yhdessä tarkoittaa tänään myös Ukrainaa. Seurakunnan tehtävänä on olla yksi kanava humanitaarisen avun saamiseksi niin Ukrainassa eläville kuin sieltä eri puolille Eurooppaa sotaa paenneille.

Juuri nyt maailma näyttää perin synkältä. Emme saa kuitenkaan unohtaa unelmaa rauhasta. Adventin, itsenäisyyspäivän ja joulun kynttilöiden saamme ajatella loistavan toivon liekkiä. Jouluevankeliumikin kuuluttaa maan päälle rauhaa ihmisille. Joulun lapsi on tämän rauhan ja toivon merkki ja valo tänäkin jouluna.

Arto Viitala
Kirkkoherra

Alpakoiden spesiaali joulukuun

Talvellako talli nukkuu? Vielä mitä! Eläimet saavat spagetijoulukuun.

JANNE KÖNÖNEN teksti
PETRI BLOMQUIST kuvat

Matkailutilat ja kesäkahvilat hiljenevät talven tullen monen kuukauden vilinän jälkeen. On eläinten aika levätä, ja nyt myös valmistautua joulukuun.

Korpilahtelaisten **Tommi Niemisen** ja **Mia Willmanin** kotipihalla ja tallissa kuuluu kaakatusta, naksuttelua ja suoranaista mylvintää. Haanpään tilalla käyskentelee afrikkalaisia kääpiövuohia, angrokaneja, lampaita, kanoja, kissoja ja koiria.

Varsinaisista katseenvangitsijoista ei kuitenkaan jää epäselvyyttä. Tilan pihamaalla 16 uteliasta alpakkaa pitävät huolen siitä, että heidät kyllä huomataan.

Eläinrakkailla tilan pitäjillä on monia joulun tapoja, joista useimmat, kuinkas muu-

ten, liittyvät eläinten kanssa vietettävään juhlaan.

– Jouluna kaikki aitaukset ja paikat puhdistetaan, tehdään tallissakin oikea joulusiivous, kuten kotonakin, Tommi Nieminen myhäilee.

– Meillä on tapana tuoda talliin pieniä kuusia ja tulla eläinten kanssa vain oleilemaan, viettämään aikaa ajan kanssa. Monesti on kuunneltu tallissa joulurauhan julistuskäsiä, hymyilee Mia Willman.

Pariskunta pitää kunnia-asianaan huolehtia siitä, että myös kotieläinten joulukuun poikkeava tavallisuudesta arkituineista.

– Eläinten kanssa tulee tietysti vietettyä muutenkin paljon aikaa, mutta jouluna pyrimme tarjoamaan niille aina jotain spesiaalia. Ja kyllähän ne sen huomaavat!

– Ehkä se on sitäkin, että kun itse rauhoittuu, eläimistökin tulee rauhallisempia ja levollisempia. Niillä on niin hyvät vaihto, että

ne voivat seuralla ihmisten mielenliikkeitä, pohtii Willman.

Joulun suunnittelu aloitetaan hyvissä ajoin, kutakuinkin juhannuksen korvella, kun tilalla valmistetaan kerput. Ne ovat keskikesällä kerättyjä koivunlehtiä, eräänlaisia viitoja tai vastoja, jotka on varastoitu talteen kuivamaan ja käpristymään.

– Eläimet ovat näihin ihan hulluina. Ne saavat kerpuista talvisaikan pienen tuulahduksen kesää, rapsakoita koivunlehtiä hampaiden väliin narskuteltaviksi.

Muita Haanpään tilan erikoisuuksia ovat talliin tuodut joulukuuset, joihin ripustellaan spagetteja ja omenoita eläimille välipaloiksi.

Jokainen alpakoista on isäntäparin mukaan omanlaisensa persoonallisuus. Niemi-

nen ja Willman kertovat huvittavansa kerta toisensa jälkeen Andien tulijoiden hullunkurisista tavoista.

”Jouluna pyrimme tarjoamaan eläimille aina jotain spesiaalia. Ja kyllähän ne sen huomaavat!”

– Yksi erikoinen piirre on vessajono, johon nämä jäävät kiltisti odottelemaan omaa vuoroaan. Ne ovat niin siistejä, etteivät tee tarpeitaan ihan mihin tahansa, Willman nauraa.

Tapa juontaa juurensa alpakoiden vuoristoriisiin kotimaisiin, jossa on niin vähän ravintoa, ettei tarpeiden teolla kannata pilata ruohikon jokaista kohtaa.

– Toinen erikoisuus on se, että alpaka ei katkaise ruohoa juurineen, vaan säästeliäästi eläimenä nyhtää korren varresta poikki. Ne ovat ekologisista, Nieminen sanoo.

Haanpään alpakoiden elämästä voisi filmitä myös jonkinlaisen saippuaoopperan. Hurmuri-Alex on kuulema palavasti rakastunut Viljaan, jolle se naksuttelee suutaan.

Lauman päällikkö Ferrarilla on puolestaan reviiiriitoja Alexin kanssa. Galileo on nimensä mukaisesti älykäs, Cassiopeia puolestaan lauman räyhäkkä matriarkka, joka alähtää jokaisesta hipauksesta. Emil tykkää pussailla vieraita ihmisiä ja niin edelleen.

– Voi olla, että joulurauha järkkyy, kun tuomme aattona niille taas kerppukimpon

syötäväksi. Kyllä ne saavat niistä jonkin pienen jouluriidan aikaiseksi.

Alpakan voi helposti ajatella liittyvän joululuun. Näin siittäkin huolimatta, että lauman sukulajin kotona Andien vuoristori-äällä eläimenä nyhtää korren varresta poikki. Vapahtajan syntymässä paikalla kuitenkin oli koko luomakunta, eläimetkin, ei pelkästään ihmiset.

– Helposti voin kuvitella alpakan jouluseimen ympärille, myöntää Mia Willman. Pariskunta ilahdutti viime jouluna lapsia osallistamalla Muuramen kirkolla lasten jouluevankeliumi-tilaisuuksiin.

– Alpakat ovat lasten suosiosukkeja. Se oli ikimuistoista meille ja varmasti myös alpakoillemme, joista osa tykkää kovastikin esiintyä.

Korpilahtelaisten Tommi Niemisen ja Mia Willmanin tilalla on paljon erilaisia eläimiä, joista suurimman huomion varastavat alpakat. Jouluna myös kaikista eläimistä pidetään hyvää huolta. Eläinten joulun suunnittelu aloitetaan jo hyvissä ajoin kesällä.

Tallissa voi kuulla myös kanojen kaakatusta.

Haanpään tilalla on 16 uteliasta alpakkaa, jotka pitävät huolen, että jokainen niistä huomataan. Jokainen alpakoista on omanlaisensa persoona.

TUNNELMALLISTA MUSIIKKIA JOULUUN! JOULUMUISTOJA LUOKKASET

Joululauluja Luokasen perheen laulamana

Myyntissä myös uusi konserttiäänite Kakskaks -kirkkokonsertista - lauluja elämänpolulta kymmenen veljeksensä laulamana

TILAUKSET JA ÄÄNINÄYTTEET: www.luokkaset.fi / 050 353 0300

Anna jouluna Toisenlainen Lahja®

Stipendi tytölle 25€ Vuohi 30€

Hanki lahja: toisenlainenlahja.fi 020 787 1201

KUA Kirkon Ulkomaanapu

Puhelun hinta 8,35 snt/puh + 16,99 snt/min.

Uutisia hyvässä hengessä!

Henki & elämä

Toivomme asiakkaillemme Rauhallista Joulua ja Hyvää Uutta Vuotta 2023!

KOTIMAA mediaynti

Joka MA klo 16–20 Kilpisenkatu 4

WAK IN TERAPIA

Lyhytterapia 16–29-vuotiaille

- MAKSUTON
- ILMAN AJANVARAUSTA
- VOIT ASIOIDA NIMETTÖMÄSTI

Terapeutit ovat alan opiskelijoita. Sisäänkäynti Perheasiain neuvottelu-keskuksen ovelta (Kilpisenkatu 4).

LUE LISÄÄ: jyvaskylanseurakunta.fi/nuoret

Tule juttelemaan mistä tahansa!

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

JYVÄSKYLÄN YKKÖSAPTEEKKI

Seppälän Citymarket

Vasarakatku 29, 40320 Jyväskylä

Palvelemme: ma-la 9-20, su 12-18

www.jyvaskylanykkosapteekki.fi

LAKIASIANTOIMISTO VARATUOMARI RIITTA KIVELÄ

p. 0500 545 689

Kauppakatu 28 huoneisto 36 40100 Jyväskylä

riitta@lakikivela.fi www.lakikivela.fi

perunkirjoitukset • kaupat • lahjat • testamentit ym. lakiasianne • palvelua myös kotikäynteinä

uskottu toivottu rakastettu SEURAKUNTAVAALIT 2022

Lämmin kiitos kaikille äänestäneille, ehdokkaille ja vaaleissa avustaneille!

SUOMEN EV. LUT. KIRKKO

ITSENÄISYYSPÄIVÄN 6.12.2022 OHJELMA JYVÄSKYLÄSSÄ

JUHLAJUMALANPALVELUS TAULUMÄEN KIRKOSSA KLO 10.00 Lohikosentie 2. Jumalanpalveluksen voi myös katsoa suorana lähetyksenä tai jälkepäin osoitteessa www.jyvaskylanseurakunta.fi

SEPPELTENLASKUTILAISUUS VANHAN HAUTAUSMAAN SANKARIHAUDALLA KLO 11.30 Puistokatu.

ITSENÄISYYSPÄIVÄN JUHLA JYVÄSKYLÄN PAVILJONGISSA KLO 13.00 Lutakonaukio 12. Pysäköinti P-Paviljonki 1 ja 2. Juhlapuhujana on Keski-Suomen hyvinvointialueen johtaja Jan Tollet. Tervehdyspuheen pitää Jyväskylän seurakunnan kirkkoherra Arto Viitala. Juhlan musiikista vastaa Ilmavoimien soittokunta solistinaan Sami Pitkämä. Juhlassa esiintyy myös Sirkus Bravuuri. Jyväskylän nuorisovaltuuston edustajat lukevat Vapauden viestin.

Juhlaan on vapaa pääsy. Kahvitarjoilu klo 12.00. Suuret kunniamerkit.

Itsenäisyyspäivän juhlan jälkeen Paviljongin Wilhelm-salissa esitetään elokuva Pelkosenniemi 1939 - unohdettu taistelu, ohjaaja Martti Takalo. Elokuva alkaa klo 14.30, kesto 66 min. Ikäraja 12 v. Ei pääsylippuja.

Seppeltenlaskutilaisuuden ja itsenäisyyspäivän juhlan voi katsoa suorana lähetyksenä tai jälkepäin osoitteessa www.jyvaskyla.fi/ajan kohtaista/tilaisuus

ITSENÄISYYSPÄIVÄN SOIHTUKULKUE KLO 18.00 Kulkue lähtee yliopiston päärakenuksen edestä kohti Vanhaa hautausmaata. Sankarihaudalla seppelienlaskutilaisuus klo 18.30. Järjestäjänä Jyväskylän yliopiston opettajankoulu-laitoksen 1. vuosikurssin opiskelijat.

HARJUN PORTAAT VALAISTUNA KLO 18.00–20.00 Järjestäjinä Jyväskylän Partiolaiset ry ja Mäkipartio ry.

Itsenäisyyspäivänä sytytetään perinteisesti kaksi kynttilää ikkunalle klo 18.00–20.00.

Jyväskylän kaupunki Jyväskylän varuskunta Jyväskylän seurakunta

VAUVARYHMÄT

ILMOITTAUTUMINEN kevään 2023 ryhmiin on käynnistynyt!

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

AVOIMET RYHMÄT (ei ennakoilmoitt.)

Keljonkangas/Neulaskoti Tarja Masalin 050 442 0198

Keskusta Kati Koskinen 050 595 3948

Kuokkala Heini Tarvainen 050 340 0697

Palokka Mira Maasola 050 408 8813

Vaajakoski Marika Saarela 040 574 1792

EKAVAUVA-RYHMÄT ILMOITTAUTUMINEN 1.12.2022-15.1.2023 jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu

Huhtasuo/Kipinä Katja Romppanen 050 407 9126

Kortepohjan srk-keskus Riitta Haaparanta-Kocabiyik 050 372 5573

Kuokkala Eija Välikehto 050 407 9128

Vaajakoski Marja Lähteelä 040 574 2026

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNNAN YHTEYSTIETOJA

Seurakuntatoimiston osoite: Vapaudenkatu 47

Virkatodistukset ja sukuselvitykset 041 730 2591, luovutus.akrlapua@evl.fi

Kirkkoon liittyminen, avioliiton esteiden tutkinta 041 730 2589 rekisterointi.akrlapua@evl.fi

Kaste- ja vihkivaraukset 050 363 2300 jyvaskylan.seurakunta@evl.fi

Hautauspalvelut 040 162 3982 jyvaskylan.seurakunta@evl.fi

Päivystävä pappi 040 535 2328

Neuvonta 014 636 611

Työntekijöiden kaikki yhteystiedot löydät nettisivuiltamme: jyvaskylanseurakunta.fi

ALUESEURAKUNNAT

HUHTASUO Huhtakoti Nevakatu 1 (liikekeskus) 040 560 9905 tai 044 481 1628

Kipinä Kauppakeskus Seppä, Ahjokatu 5 044 737 1921

Aluekappalainen Paulus Pikkarainen 044 430 9075

Srk-assistentti Kaisa Tuomi 041 730 5499

Varhaiskasv. Anne Kettunen 050 340 0638

KELTINMÄKI Keltinmäen Kultalaki Keltinmäentie 11 B 044 774 1205

Aluekappalainen vt. Kristiina Ridanpää 050 590 0296

Srk-assist. Meija Meuronen 050 340 9899

Varhaiskasv. Katja Jansa 050 340 0639

Kortepohjan srk-keskus Isännäntie 4 050 549 7038

KESKUSTA Kaupunginkirkko 044 481 1628

Aluekapp. Seppo Wuolio 050 521 5415

Srk-assistentti Kaisa Tuomi 041 730 5499

Varhaiskasv. Anne Kettunen 050 340 0638

Lahjahirjun kappeli Ukonnientie 2 050 549 7039

KORPILAHTI Korpihäiden kirkko ja srk-talo Kirkonmäentie 1–3 050 557 9008/044 481 1630 050 557 9012

Aluekappalainen Antti Koivisto 050 353 2727

Varhaiskasv. Katja Jansa 050 340 0639

KUOKKALA Kuokkalan kirkko Syöttäjänkatu 4 050 549 7045 tai 044 481 1629

Aluekappalainen Riku Bucht 050 407 0115

Srk-assist. Miia Siekkinen 050 408 8816

Varhaiskasv. Tiina Korhonen 050 340 9887

PALOKKA Palokan kirkko Rovastintie 8 040 560 9911/044 481 1627

Aluekappalainen Laine Teija teija.i.laine@evl.fi 040 560 9906

Srk-assist. Sari Tarvala 044 331 5320

Varhaiskasvatukseen. Marja-Terttu Kivellä 040 560 9908

SÄYNÄTSALO Säynätsalon kirkko Saarnatie 1 050 340 9896 tai 044 481 1630

Aluekappalainen Osmo Väättäin 0500 545 611

Srk-assist. Meija Meuronen 050 340 9899

Varhaiskasv. Katja Jansa 050 340 0639

Neulaskoti Pihkatie 4, Keljonkangas 050 549 7046

Seurakuntapastori Esko Helenius 050 400 0014

TIKKAKOSKI Tikkakosken kirkko Kirkkokatu 18 040 560 9917 tai 044 481 1627

Aluekappalainen vt. Kirsi Pohjola 041 730 2964

Srk-assist. Sari Tarvala 044 331 5320

Varhaiskasvatukseen. Marja-Terttu Kivellä 040 560 9908

VAAJAKOSKI Vaajakosken Wessi Vesmannintie 6 040 560 9929 tai 050 557 9007

Aluekappalainen Arto Kauppinen 040 560 9920

Srk-assist. Miia Siekkinen 050 408 8816

Varhaiskasv. Tiina Korhonen 050 340 9887

Sähköpostiosoitteet etunimi.sukunimi@evl.fi ellei yhteystiedon yhteydessä toisin mainita.

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

Kukitamme Elämäsi Juhlat!

Viherlandia Onnella on juuret

Kammintie 6, 40520 Jyväskylä

viherlandia.fi Puh. 010 617 1942 leikko@viherlandia.fi

Puheluhinnat: 8,35 snt/puh. + 12,09 snt/min.

Maksutonta lastenhoitoapua perheille

Asioita hoidettavana, eikä lasta voi ottaa mukaan? Kaipaanko juttuseuraa?

Pikkuhelppiä järjestetään ulkona, kirkon tiloissa tai perheen kotona. Pikkuhelppiä voi käyttää enintään 3 kertaa puolen vuoden aikana noin 2 tuntia kerrallaan.

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA pikkuhelppi

HAE PIKKUHELPIÄ: jyvaskylanseurakunta.fi/pikkuhelppi

Seuraava lehti ilmestyy 29.12. Aineiston toimitus 19.12.

Henki & elämä

SANA SINULLE

Matt. 1:18-24

Maailmamme on juuri nyt mustempi ja masentavampi kuin aikoihin. Monen arki on muuttanut muotoaan ja tavallisen tasaisen elämän kylkeen on asettunut levoton lepatus ja epävarmuus tulevastakin. Monenlaiset huolet roikkuvat huomisen yllä. Omat, ehkä synkätkin pohdintansa tulevasta kävi myös Joosef päättäessään purkaa sopimuksen avioliitosta Marian kanssa. Hänen yöhönsä ilmestyi enkeli, viestintuoja: ”Joosef, Davidin poika, älä pelkää...”.

Juuri tämän joulun alla adventtikynttilöiden sytyttäminen tuntuu erityisen merkitykselliseltä. Niiden ympärilleen leivittämä valo on enemmän kuin pelkkää kynttilän valoa. Adventtikynttilöiden symboliikka osuu ja uppoo. Ensimmäisenä adventtisunnuntaina sytytetyn toivon kynttilän ja toisena sytytettävän rauhan kynttilän kohdalla rukoukset suuntaavat sinne, missä rauha on haave ja toivo koetuksella. Kolmannen adventin rakkauten kynttilän soisi luovan lämpöään niin yksinäisille ja kaipaaville, kuin heille, joilla on kaikkea yllin kyllin. Neljäntenä adventtisunnuntaina syttyy liekki ilon kynttilään.

Nuo kynttilöihin liitetyt merkitykset kertovat siitä, mitä Jeesus – ihminen ja Jumala – toi mukanaan syntyessään hämälään talliin. Ne ovat myös asioita, joita kuka tahansa voi edistää omassa ja toisten ihmisten elämässä. Niin että toivo, rauha, rakkautta ja ilo enenisivät maailmassa. Niin että ympärillämme olisi yhä enemmän arjen enkeleitä, jotka kuiskaavat: ”Älä pelkää, Jumala on meidän kanssamme...”.

On aamutähti syttynyt,
on adventtisi läsnä nyt.
Yön jälkeen kirkas päivä on
ja tahtosi myös voittoa suo.
Nyt riemuitkaal
Immanuel
jo kaikki kansat pelastaa.
Virrestä 933

Hanna Autio
Kirjoittaja on kanttori ja varhaisiän musiikkipedagogi

Hengissä

NINA HUISMAN

Matt. 11:11-19

Jeesus sanoi: ”Totisesti: yksikään naisesta syntynyt ei ole ollut Johannes Kastajaa suurempi, mutta kaikkein vähäisempi, joka on taivasten valtakunnassa, on suurempi kuin hän. Johannes Kastajan päivistä asti taivasten valtakunta on ollut murtautumassa esiin, ja jotkut yrittävät väkivalloin temmata sen itselleen. Kaikki profeetat

ja laki ovat Johannekseen asti olleet ennustusta, ja uskokaa tai älkää, juuri hän on Elia, jonka oli määrä tulla. Jolla on korvat, se kuuluko!

Mihin minä vertaisin tätä sukupolvea? Se on kuin torilla istuvat lapset, jotka huutavat toisilleen: 'Me soitimme teille huilua, mutta te ette tanssineet, me pidimme valittajaisia,

mutta te ette itkeneet mukana.' Johannes tuli, hän ei syö eikä juo, ja ihmiset sanovat: 'Hänessä on paha henki.' Ihmisen Poika tuli, hän syö ja juo, ja ihmiset sanovat: 'Mikä söymäri ja juomari, publikaanien ja muiden syntisten ystävä!' Mutta Viisauden teosta Viisaus tunnetaan!"

Johannes Kastaja – tien raivaaja

Mitä tarkoittaa, että jotkut yrittävät väkivalloin temmata taivasten valtakunnan itselleen?

Johannes Kastaja oli parannuksen saarnaaja, tien raivaaja. Hän paljasti monen mielestä liian suoraan ihmisten syntisyyden, jonka vuoksi ihmiset olivat ajautuneet kauas Jumalasta. Johannes Kastajan puheet saivat ihmiset tajumaan, että he olivat todellisessa hädässä ja tarvitsivat apua ja pelastusta. Hädässä oleva ihminen toimii usein vaiston varassa ja tarrautuu, mihin ikinä voi. Taivasten valtakunnan väkivalloin itselle tempaamisella tarkoitetaan, että hädässä oleva ihminen ryntää sinne, mistä kuvittelee löytävänsä avun ja takertuu pelastukseen kaikin voimin kuin hukkuva pelastusrenkaaseen. Kun apua ei löydy mistään muualta, ihminen tarrautuu Herraan Jeesukseen ja saa avun. Raamattu sanoo, että sitä joka Herran Jeesuksen Kristuksen luo tulee, ei heitetä pois.

Miksi vasta Johannes Kastajan myötä ennustukset kävivät toteen?

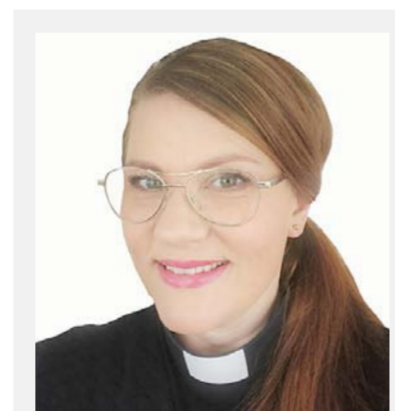
Johannes Kastaja on ensimmäinen Uudessa Testamentissa kuvattu profeetta ja häntä pidetään profeetta Elian seuraajana.

na. Kun fariseukset epäilivät häntä, hän vastasi: ”Minä olen ääni, joka huutaa autiomaassa: Tasoittakaa Herralle tie. Niinhän profeetta Jesaja on ennustanut.” Johannes Kastaja tuli siis toteuttamaan ennustuksen, jotta Jeesus voisi tulla hänen jälkeensä.

Viisauden teosta viisus tunnetaan?

Viisautta pidetään usein ominaisuutena, jota ei ole helppo saavuttaa. Viisaat ihmiset ovat opiskelleet paljon ja heillä on paljon tietoa. Kuitenkin viisus näkyy erityisesti ihmisen ajattelussa, asenteissa ja niistä seuraavissa teoissa ja toiminnassa. Viisus on sitä, että ihminen ymmärtää oman pienuutensa suuressa maailmakaikkeudessa. Toisaalta viisus on sen näkemistä, että pienellä hyvällä teolla voi olla suuri vaikutus.

Saarnaat Maailman messussa Taulumäen kirkossa. Millainen jumalanpalvelus on Maailman messu? Maailman messu on selkosuomenkielinen jumalanpalvelus, jossa voi osallistua ehtoolliselle. Maailman messussa evankeliumin voi lukea useilla kielillä. Saarna-

Pastori Tiina Koskela saarnaa Maailman messussa Taulumäen kirkossa su 11.12. klo 18.

Hengissä-palstalla Jyväskylän seurakunnan papit tulkitsevat Raamattua.

selkosuomeksi voi lukea omalla älypuhelimella. Messussa on paljon musiikkia ja rukousta. Kaikki ovat tervetulleita Maailman messuun!

Luonto näkyy ja kuuluu nimissä

Aalto, Havu ja Hortensia. Nimille haetaan luonnosta erityisyyttä ja yksilöllisyyttä.

JAAKKO HEIKKINEN teksti
NINA HUISMAN kuvitus

Muutama viikko sitten medi-at kertoivat, kuinka yhdysvaltalainen näyttelijä **Rainn Wilson** muutti nimensä lisätäkseen ihmisten tietoisuutta ilmastomuutoksesta. Aktiivisena ilmastonsuojelijana tunnetun Wilsonin uusi nimi on **Rainfall Heat Wave Extreme Winter Wilson** eli Sademäärä Lämpöaalto Äärimäinen Talvi Wilson.

Vaikka nimenvaihdos ilmastotekona ei olekaan jokapäiväinen ilmiö, eivät luontoaiheet nimet ole mikään harvinaisuus myöskään Jyväskylän seurakunnassa. Tikkakosken aluekappalainen **Kirsi Pohjola** ja pastori **Miina Karasti** Korpilahdelta kertovat, että luontonimet näkyvät heidän työssään jonkin verran.

– Kiinnostus luontoa kohtaan näkyy kyllä kastekeskusteluissa, joissa olen puhunut muun muassa luontohengellisyydestä ja eko-

teologiasta, Pohjola avaa.

– Valtaosa nimistä on kuitenkin yhä niitä vanhoja ja perinteisiä, hän jatkaa.

Vaikka ihmisen ja luonnon välisen suhte ei näkyisikään juuri nimeä annettaessa, näkyy se pappien mukaan yhä enenevissä määrin esimerkiksi kastetilaisuutta järjestettäessä.

– Kesäaikaan toimituksia halutaan tietysti pitää paljon ulkona, Karasti toteaa.

– Olen myös kerran toimitannut vauvan kasteen ulkona talvella, tammikuussa, hän muistelee.

Suomalaiset ovat aina eläneet vahvassa symbioosissa luonnon kanssa. Luonnon näkymistä ja kuulumista nimistöä voidaan pitää luontevana. Vanhoissa luontopohjaisissa nimissä naisten nimien innoittajia ovat olleet erityisesti kukat. Miesten nimiin taas on haettu vaikutteita esimerkiksi eläinkunnasta ja puustosta.

Suomalaiset suosivat muun

muassa seuraavia luontonimiä: **Aalto, Havu, Hortensia, Kastehelmi, Kielo, Kirsikka, Kukka, KukkaMaaria, Kuura, Meri, Merituuli, Minttu, Myrsky, Nuppu, Orvokki, Pilvi, Pouta, Pyry, Ruska, Sade, Sumu, Suvi, Syksy, Taimi, Terttu, Tuisku, Tuomi, Tuuli, Usva, Varpu, Viima, Vilja ja Vuokko.**

Myös Digi- ja väestötietovirustossa on kiinnitetty huomiota kiinnostukseen luontoaiheisia nimiä kohtaan. Viraston suosituimmista nimistä kertovassa tiedotteessa todettiin yksilöllisyyden korostumisen näkyneen nimivalinnoissa koko 2000-luvun ajan. Helsingin yliopiston nimitys-tutkimuksen dosentti **Minna Saarelma-Paukkala** kertoi tiedotteessa, että yhä useammat vanhemmat haluavat antaa lapsilleen erityisiä, jopa itse keksimiään etunimiä. Monet niistä ovat luontoaiheisia nimiä, kuten **Havu, Vadelma, Syksy** tai **Tyrsky.**

Aivan suosituimpien nimien joukkoon luontonimet eivät ainakaan toistaiseksi ole yltäneet. Viime vuonna viisi suosituinta ensimmäistä etunimeä olivat tyttöillä **Olivia** (312 kappaletta), **Lilja, Eevi, Sofia** ja **Venla**, ja poikien kohdalla **Leo** (397 kappaletta), **Eino, Oliver, Elias** ja **Väinö.**

Lähteenä on käytetty teosta **Marianne Koskela: Tunnetko nimesi? – Kiehtova matka nimien maailmaan** (Kirjapaja 2022).

Elämänkaari**KASTETUT**

Isla Anna Olivia Aho
Aatos Kaspian Ahokas
Ruth Alviina Ahokas
Elea Aurora Havukainen
Taika Lumia Helenius
Eino Johannes Hietaoja
Silvia Eva Annie Huhtala
Hilma Bertra Alina Huovila
Mattias Niilo Juhani Huttunen
Noel Gösta Sakari Isberg
Max Ilkka Eemeli Isometsä
Ilmari Alvar Elliot Junnila
Miki Juhani Jylhä
Samuel Paavo Kamau
Aune Ester Kangas
Eben Alvari Kangasniemi
Vivian Amelia Karvinen
Merike Amanda Aurora Kaskinen
Samuel Heikki Emil Katajalehto
Gabriel Leon Damian Kats
Metta Emilia Kaukua
Anselmi Unto Elmeri Kielenniva
Elia Ilmari Kilpi
Luka Emil Johannes Koivunen
Adele Luna Camilla Koljonen
Sofia Ida Emilia Kopola
Aada Maria Kortelainen
Amalia Aurora Koskimies
Kiira Maria Kuusisaari
Otto Kasperi Kähkölä
Benjamin Waldemar Lahtinen
Isla Edith Anniina Laitinen
Nella Anelma Anna-Liisa Laitinen
Aava Elviira Laukkanen
Luka Petteri Lehtonen
Moonna Pioni Tuomaantytär
Lemetyinen
Ellen Alma Aleksandra Lovén Elomaa

Minea Adelia Linnea Lönn
Remi Olavi Marjamaa
Alesia Maria Rosalie Manzo
Aava Aurora Mattila
Edvin Väinö Armas Mutanen
Vilma Johanna Myller
Kouta Olli Aukusti Myllymäki
Aida-Esteri Aleksandra Mäkelä
Anna Elisabeth Mäkinen
Lilja Lyydia Niemi
Minea Amalia Niemi
Hugo Oskari Nurkkala
Aada Maria Orvokki Ojala
Milda Aune Emiliina Oksanen
Joel Reino Aleksii Paananen
Valde Onni Armas Pajala
Eelias Leander Pajukanngas
Vertti Lauri Ilari Pekkola
Helmi Marjatta Pellonpää
Eli Kalevi Peltonen
Menni Frida Anneli Piispanen
Peetu Oliver Pitkänen
Elia Ilmari Rahkonen
Pippa Josefina Rantanen
Aatos Antti Kalevi Rapala
Jianna Saila Emilia Salo
Siiri Ilona Savinainen
Elli Aino Mari Siipola
Isla Mikaela Onerva Takala
Veela Alina Tasanen
Aimi Lempi Elona Teerijoki
Aino Olivia Toikkanen
Venla Maria Toikkanen
Maximilian Niko Viljami Toivanen
Linus Onni Oliver Tuomala
Iida Sofia Tuulikki Urpilainen
Vilma Inkeri Viik
Viljo Eino Olavi Väättäinen

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Teemu Petteri Aho ja Kati Marjut Leipälä

KUOLLEET

Aura Tiirinen 98 v
Sirkka Kyllikki Vaaaniemi 98 v
Enni Helena Pölonen 97 v
Helmi Sylvia Vehmas 97 v
Aino Esteri Riikonen 96 v
Hilma Anna-Liisa Kauhaneen 95 v
Meeri Kaarina Wennström 94 v
Paavo Henrik Pahkasalo 93 v
Arvo Olavi Hämäläinen 92 v
Elina Anna Tahvonen 92 v
Kirsti Anelma Kurko 91 v
Anna-Liisa Mansikkaviita 91 v
Kyllikki Onerva Frondelius 89 v
Kyllikki Hyvärinen 88 v
Ritva Aili Irene Koivuosaari 88 v
Tauno Olavi Lepoaho 88 v
Seija Sanelma Rahikainen 87 v
Heino Armas Jokela 86 v
Anja Tuulikki Permikangas 86 v
Mirja Annikki Flykhtman 85 v
Anja Maria Jaatinen 85 v
Vuokko Orvokki Kotiranta 85 v
Edvin Hiskias Rönköharju 85 v
Jorma Kalevi Nieminen 84 v
Martti Kaarlo Kullervo Leskinen 83 v
Airi Hannele Ruuskanen 83 v
Erkki Kaarlo Johannes Herranen 82 v
Aino Vappu Jormakka 82 v
Terttu Marjatta Kakkonen 82 v
Pentti Juhani Rouhiainen 82 v
Liisa Kaarina Kekarainen 81 v
Kaarlo Olavi Lahtinen 81 v
Eino Tuomas Ruuska 81 v

Erkki Paavali Manninen 80 v
Kalervo Alpo Antero Siitälä 80 v
Kari Allan Hämäläinen 79 v
Martti Matias Strömberg 79 v
Marja Helena Kalliola 79 v
Leena Kaarina Hyötyläinen 78 v
Erkki Juhani Rouhiainen 78 v
Irma Anna-Liisa Suoranta 78 v
Raimo Kalevi Kolehmainen 77 v
Anna-Liisa Vakkonen 77 v
Raija Anneli Behm 76 v
Pirkko Anja Hukka 76 v
Jorma Kalevi Nuppola 76 v
Juhani Matias Puttonen 76 v
Ilmi Elisabet Fali 75 v
Unto Aulis Nieminen 75 v
Ritva Marjatta Hämäläinen 74 v
Pirjo Leena Maritta Pietiläinen 74 v
Hilka Marjatta Kaunismäki 73 v
Markku Henrik Kristola 73 v
Jorma Juhani Liponen 72 v
Matti Juhani Reinikainen 72 v
Rauno Ensio Lehmonen 71 v
Hannu Kalevi Suojala 68 v
Pasi Antero Penttinen 67 v
Jukka Pekka Sakari Raento 66 v
Satu Marjaana Kaijola 63 v
Tarja Anita Häkkinen 61 v
Pasi Pekka Vanhainen 61 v
Mirka Riikka Jaakkola 46 v
Katja Johanna Taivalantti 45 v
Pasi Juhani Huhtinen 37 v
Anni Olga Vilhelmiina Pietikäinen 9 v

"Kiitävi aika, vierihätävät vuodet, miespolvet vaipuvat unholaan.
Kirkasna aina sielujen laulun taivainen soitto säilyy vaan."
Virrestä 30

Kaunein joulutarina -musiikinäytelmässä on mukana suuri joukko vapaaehtoisia. Näytelmää on harjoiteltu Kuokkalan kirkossa Tuija Elina Toikkasen johdolla (käytävällä keskellä).

”Joululauluja on ihana laulaa yhdessä”

Kaunein joulutarina -musiikinäytelmässä on mukana lähes sata vapaaehtoista.

SIRPA KOIVISTO teksti
PETRI BLOMQVIST kuva

Tuija Elina Toikkanen pohti keväällä kanttori **Eveliina Aijasahon** kanssa, miten ihmisiä voisi osallistaa vielä vahvemmin seurakunnan toimintaan.

– Kirkko ei ole vain jokin palvelu tai instituutio, vaan seurakunta olemme me kaikki yhdessä, Toikkanen sanoo.

Pohdinnan tuloksena syntyi *Kaunein joulutarina* -musiikinäytelmä, joka juhlistaa samalla Kauneimpien Joululaulujen 50-vuotisjuhlavuotta.

– Kauneimmat Joululaulut on ihan huippukonsepti. Tilaisuuksiin tulevat nekin, jotka eivät kuulu kirkkoon, sillä joululauluja on iha-

na laulaa yhdessä. *Kaunein joulutarina* on Kauneimmat Joululaulut -tilaisuus, mutta sivutuotteena on luvassa pieniä yllätyksiä, Keljonkankaan yhtenäiskoululla musiikinopettajana työskentelevä Toikkanen raottaa.

” Ideana on, että eri ikäiset ihmiset saisivat kokea yhteyden joulun sanomaan.

Tarina etenee jouluevankeilumin mukaan, mutta tähän aikaan päivitetynä.

– Tarinassa on muun muassa Minecraft-lampaita ja klikkiotsikoita. Ehkä sähkönhinnan nousukin ehtii vielä mukaan, Toikkanen naurattaa.

– Ideana on, että eri ikäiset ihmiset saisivat kokea yhteyden joulun sanomaan.

Kaunein joulutarina -musiikinäytelmässä on mukana lähes sata vapaaehtoista: laulajia monesta eri kuorosta, Jubilate Deo -tanssijoita, kanteleryhmä sekä nuoria soittamassa ja näyttelemässä. Myös yleisö pääsee osalliseksi tarinaan, sillä melkein kaikki musiikinäytelmän laulut ovat yhteislauluja Kauneimmat Joululaulut -vihkosesta.

Evankeliumin **Mariaa** ja **Joosefia** esittävät **Emmi Möksy**, 16, ja **Leo**

Shain, 15. Möksy päätyi näytelmään isokoulutuksen kautta, Ukrainasta kotoisin oleva Shain lähti mukaan Toikkasen innostamana.

Molempien mielestä on ollut mukava osallistua näytelmän toteutukseen. Oma rooli on ollut helppo omaksua.

– Näytelmässä ei ole yhtään vuorosanoja, Emmi Möksy toteaa.

Leo Shainillekin tämä sopii hyvin, sillä suomen kieltä hän ei ole vielä oppinut. Kielitaidon puute ei ole kuitenkaan haitannut millään tavalla.

– Ihmiset ovat olleet mukavia, ja täällä on ollut hyvä olla, hän kehuu.

Tuija Elina Toikkaselle joulunodotus alkaa Kauneimmista Jou-

lululuista.

– On ihana tunne, kun saa jälleen rauhoittua joulun sanoman ääreen. Toivon, että esityksen katsojat tuntisivat samoin.

Esityksessä kuullaan myös Toikkasen rakkain joululaulu *En etsi valtaa loistoa*.

– Siinä kiteytyy kaikki, mistä joulussa on kysymys.

► Kaunein joulutarina -musiikinäytelmä su 11.12. klo 16.30 ja 19 Kuokkalan kirkossa, Syöttäjänkatu 4 ja su 18.12. klo 16.30 ja 19 Kortepohjan srk-keskuksessa, Isännäntie 4. Vapaa pääsy, vapaaehtoinen kolehti Suomen Lähetysseuran hyväksi.

Elämästä

Nöyrä pitää olla, mutta ei nöyristellä

MINNA PALOVAARA teksti ja kuva

Olen **Kari Laine**, yli seitsemänkymppinen jvaskyläläinen liikuntatieteiden maisteri. Opin jo lapsuuden kodissa tutun ja turvaa tuovan iltarukouksen, jonka olen opettanut myös jälkipolville.

Koti opetti myös tekemään töitä. Suvulla oli Kallioharjun Kauppapuuatarha, seutukunnan ensimmäisiä, ja parhaimmillaan meillä oli neljä kukkakauppaa.

Minä käyttelin kesäkaudet puutarhajyrshintä ja jaoin ajokortin saatani viikonloput kukkia kaupunkilaisille, kun toiset lähtivät valmistautumaan illan rientoihin. Mis-

tään en silti jäänyt paitsi.

Kun sain ylioppilaslakin päähäni, lähdin armeijan harmaisiin ja pääsin sitten liikuntatieteelliseen opiskelemaan. Siitä suuret kiitokset **Matti Pullille**, lukion liikunnanopettajalle. Opintojen ohessa sain tehdä töitä palolaitoksella usean vuoden ajan. Se oli minulle arvokas, kiinteä työyhteisö, jossa sain hyvää koulutusta työelämään.

Valmistuin 70-luvun alkupuolella ja pääsin tuoreena liikunnanopettajana mukaan käynnistämään Peurungan kuntoutuskeskuksen toimintaa. Muutaman

vuoden kulluttua työ vei Kuopioon, ja siellä vierähti Siilinjärven Kunnanpaikan ylimmän johdon tehtävissä lähes kaksi vuosikymmentä. Jatkoisin asiantuntijatehtäviin Työturvallisuuskeskuksen Tekevä Työkyky ohjelmaan, kunnes työt jatkuivat Kunnanvartijat-yrityksemme kautta työyhteisöjen kehityshankkeissa yli 10 vuoden ajan, ja pienimuotoisesti vieläkin.

Pyöritämme yritystä yhdessä Leena-vaimon kanssa. Yhteinen matkamme alkoi opiskeluaikana, ja olemme kasvattaneet neljä tyttöä ja kaksi poikaa. Lapsenlapsiakin on jo 14. Olemme juhlineet kultahäpäpäivää, ja muutenkin keräännym-

me koko suku yhteen, kun juhlan aihetta on.

Olen saanut taivaltaa suojeluskunnan siipien alla, enkä voi mainita huonoja aikoja ollenkaan, vaikka eihän se liene ruusuilla tanssimista kenelläkään. Asiat ovat siivilöityneet oikeaan järjestykseen.

Isältä sain malliksi nöyrän asenteen elämään, pyrkimyksen oikeudenmukaisuuteen ja aitoon lähimmäisen huomioimiseen ilman ehtoja. Olennaista on sisäinen asenne, tapa suhtautua maailmaan ja elämään – ei jokin tietty koulutustaso tai ulkoinen käyttäytyminen. Yläkerta pitää omistaan huolen, niin uskon.

Kari Laine tietää, miten terveydentilaa voi mitata ja seurata. Mielekäs kuntoilu pitää vireyttä yllä, ja hänelle sellaista on vesijumpaa, pyöräily ja kuntosalitreeni. Myös ystäväpiiri ja yhdistystoiminta tuovat vaihtelua päivisiin.